

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2013

EALAÍN

Ceardaíocht

Ardleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín.

Dé Luain, 29 Aibreán – Dé hAoine, 10 Bealtaine

Maidin, 9:30 – 12:00 Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Máirt, 16 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnamh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnamh atá ann.

Níl cead agat áiseanna amhairc ar bith sa bhreis air seo (e.g. fótagraif, íomhánna rianaithe ná obair ealaíne réidh le húsáid) a thabhairt isteach sa scrúdú d'fhonn iad a chóipeáil.

Tá cead agat ábhair cheardaíochta agus uirlisí cuí a úsáid chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair mheatacha orgánacha a úsáid.

Scríobh do **scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** atá roghnaithe agat, agus **an teideal**, ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d’Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Ba chóir go mbeadh do bhileog A2 den obair ullmhúcháin déanta agat roimh an scrúdú agus ba chóir do **thaighde** a bheith ann. Is é ba chóir a bheith ann ná rogha de léirtheiscintí pearsanta agus de smaointe a ndearna tú taighde orthu agus a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh do chuid oibre ar thaobh amháin den bhileog A2. Má roghnaíonn tú fótagraif nó íomhánna a gearradh amach as irisí a úsáid chomh maith le líníocht a dhéanamh le peann luaidhe, le peann, le péint nó colláis a chur le chéile etc., ní mór gach íomhá dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog ullmhúcháin A2.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT) (10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog d’obair ullmhúcháin a **fhorbairt** agus ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar **fhorbairt shuntasach bhreise** ar na smaointe seo. Is féidir sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí fisiúla, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Chomh maith leis na sceitsí de na smaointe a fhorbraíonn tú, ba chóir duit an dearadh deiridh atá molta agat a thaispeáint agus a dhéanamh ansin. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2 agus úsáid a bhaint as sceitsí amháin, agus iad daite más mian leat.** Caillfear marcanna más cóip dhíreach ón mbileog d’obair ullmhúcháin a dhéanann tú. Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2

Céim 3: Ceardaíocht Chríochnaithe (90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn thréimhse an scrúdaithe.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d’Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist atá freagartha agat)
- do phársa ceardaíochta críochnaithe, más pársa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach atá déanta agat, ba chóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí greamaithe de.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan comhad bosca **nó** vallait doiciméad **nó** fillteán chun gearrthóga ar cheann amháin de na topaicí seo a leanas a choinneáil:

- (a) Laochra spóirt
- (b) Na Ceithre Shéasúr
- (c) Mo phleananna gairme.

Ba chóir go bhfeidhmeodh do phársa críochnaithe ceardaíochta agus ba chóir go mbeadh meicníocht dúnta air. Ba chóir go gcuirfeadh a chruth an topaic in iúl.

Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: meascán páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamachán agus uirlisí cuí.

2. Peannaireacht

Dear agus déan pársa peannaireachta bunaithe ar **8 líne ar laghad de Théacs (a) nó 5 líne ar a laghad de Théacs (b)**. Tá cead agat cur chuige traidisiúnta **agus/nó** nua-aimseartha peannaireachta a úsáid i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníocht chuí ar bith eile a úsáid mar chuid den saothar.

Téacs (a)	Téacs (b)
duilleoga an fhómhair seanfhoirgnimh mo mhéar ar dhromlach leabhar ag teacht ar iarsmlann ealaíon preabaireacht cheol le bualadh do chroí snagcheoil is mé ag brionglóidí dreacht tíre lán le cheol na n-éan ag suí i bhfoscadh do ghrian, bialann lasmuigh ar shráideanna dhuirlinge Mhadrid cailte i stair na Spáinne ag foghlaim focail nua, má ta aon cheo mar sin agam, ní bhíonn bia de dhíth <i>Rudaí a Thaitníonn Liom le Colette Nic Aodha</i>	Níl a fhios agamsa ach doras isteach sa dhorchadas. Amuigh, sean-acastóirí agus fonsaí iarainn ag meirgiú; Istigh, cling ard giorraisc na hinneonach á bualadh, Eireaball fean de splancacha nach dtuarfá a dtreo Nó an tsiosarnach nuair a chruaítear crú nua san uisce. Sa lár áit éigin atá an inneoin, caithfidh sé, Adharc uirthi mar an t-aonbheannach, ar cheann amháin agus cearnógach, Suite ansin go dobhogtha: altóir Mar a gcaitheann sé é féin i bhfoirm agus i gceol. Amanna, naprún leathair air, ribí gruaige ina shrón, Luíonn sé amach ar an ursain, tugann chun cuimhne clíotar cleatar na gcrúb san áit a bhfuil laom na línte tráchtá; Ansin téann isteach de chnead, de phlab agus de smeach Le fíor-iarann a bhualadh amach, chun an séidire a oibriú. <i>An Ceárta le Seamus Heaney</i>

Ábhair: Dromchla oiriúnach don obair peannaireachta – **uasmhéid na bileoige: A2**; meascán ábhar do cholláis: dúigh, péinteanna, pinn litreoireachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacart, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú go bhfuil sí bán.**

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer **nó** cárta taispeána do cheann amháin de na topaicí seo a leanas:

- (a) Comhdháil Ghairneoireachta, 2013
- (b) Taispeántas Ceardaíochta na hÉireann
- (c) Comhdháil Seandálaíochta na hÉireann.

Ní mór teideal na topaice a roghnaigh tú a bheith ar do shaothar críochnaithe. Is fearr litreoireacht phearsanaithe lámhdhéanta a úsáid agus ba chóir go gcuirfeadh an litreoireacht an topaic in iúl. Tá cead agat stionsal aibítire atá gearrtha agat féin a úsáid ach **ní mór duit an leagan amach agus spásáil na litreoireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe**. Is fút féin atá sé cruth agus cineál an chárta fógraíochta a roghnú, ach níor chóir go mbeadh sé níos mó ná A2 ar an toise is mó. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann atá curtha ar fáil, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú á dheimhniú go bhfuil sí folamh**.

Ábhair: Páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha, greamacháin, dúigh, péinteanna, scuaba, rialóir, crosbhacart; meán ar bith eile a thriomaíonn go tapa, etc.

Ní mór aon stionsal a úsáidtear a chur isteach leis an gcuid eile den obair.

4. Fíodóireacht

Dear agus figh taipéis bhalla **nó** taipéis **nó** painéal do sheaicéad ag baint úsaíde as ceann amháin de na téamaí seo a leanas mar an fhoinsé do dhearaidh:

- (a) ábhar neamhbheo
- (b) tírdhreach Éireannach
- (c) uirlisí na ceirde.

Úsáid éagsúlacht ábhar agus teicníochtaí san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr feabhais a chur ar do shaothar. Is ceadmhach meáin mheasctha a úsáid.

Ábhair: Dlúth a ullmhaíodh roimh ré ar sheol nó ar fhráma, éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) innill
- (b) turas
- (c) an cuan.

Ba chóir toisí 15 cm × 20 cm ar a laghad a bheith i do phrionta críochnaithe. Tá cead agat dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad ann.

Ba chóir saghsanna éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar agus tuiscint chuimsitheach ar airíonna na líonóilphriontála / blocphriontála a léiriú.

Ábhair: Píosa(i) líonóile nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach lú ná 15 cm × 20 cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa; uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. Mura mbíonn do phriontaí tirim go hiomlán ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach trédhearcach iad sula gcuireann tú isteach i do chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir duit do bhlo(i)c líonóile/adhmaid (agus plaisteach mórthimpeall air/orthu) agus do chuid rianuithe a chur isteach, freisin.

6. Puipéadracht

Déan puipéad lámhainne **nó** puipéad maide **nó** puipéad téide bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) ealaíontóir atá ar do chúrsa i Stair agus Léirthuisctint na hEalaíne
- (b) cónaitheoir faoi thalamh
- (c) duine amhrasach.

Ba chóir go mbeadh do phuipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh corp do phuipéid chríochnaithe níos mó ná 100 cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Ní mór na baill choirp a chur le chéile, a phéinteáil agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: Fabraic, snáth, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, baill choirp déanta as cùr-rubar, *papier maché* nó as ábhair chúí eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) sceirdiúil
- (b) oíche Shathairn
- (c) an scuaine.

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ní mór forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100 cm × 100 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Fabraic, scáthláin, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil athphatrún leath-thite ar pháirt d'ábhar oiriúnach bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) eitilt
- (b) ag déanamh cumarsáide
- (c) fás úr.

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ba chóir forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Níor chóir do phrionta críochnaithe a bheith níos mó ná 100 cm × 100 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Fabraic, ábhar stionsail, bloic, ruaimeanna, dúigh, etc.

9. Baitic

Dear agus déan baitic bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) tráth scíthe
- (b) tá cónaí orm anseo
- (c) creach.

Ní mór do bhaitic a thumadh go hiomlán dhá uair ar a laghad le linn an phróisis. Níor chóir lámhphéinteáil a úsáid ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Fabraic oiriúnach do bhaitic, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) soitheach agus claibín air bunaithe ar fhoirmeacha beatha orgánacha
- (b) painéal rilife bunaithe ar thórdhreach uirbeach
- (c) dealbhóireacht cheirmeach dár teideal “Oibrithe”.

Ní mór do shaothar a bhácáil agus a mhaisiú le hábhair oiriúnacha mar shleamhnáin, glónraí agus ocsaídí. Ceadaítear am chun do shaothar a bhácáil agus a ghlórnú.

Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníocht (roth- nó lámhdhéanamh), trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí.

11. Bróidnéireacht

Dear agus bróidnigh dealbhóireacht bhog **nó** taipéis bhalla mhaisiúil **nó** píosa d’ealaín inchaite bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) an aghaidh
- (b) gairdíní
- (c) ainmhithe sciathánacha.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greim láimhe agus/nó greim meaisín) agus teicníochtaí éagsúla, e.g. feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc.

Uasmhéid: 50cm ar an toise is mó.

Ábhair: Ábhair éagsúla, ina measc nithe aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirníní, ribíní, seacainí, sreang, *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht Adhmaid/Snoíodóireacht

Dear agus snoigh ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) plaic le Cultúr na hÉireann a chomóradh
- (b) saothar saorsheasamh bunaithe ar an taisteal
- (c) trinsiúr le haghaidh toradh gairneoireachta.

Tá an litreoireacht roghnach. Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Adhmad, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, trealamh snoíodóireachta agus bailchríocha cuí.

13. Miotalóireacht/Tógáil

Dear agus déan ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) plaic nó saothar saorsheasaimh dár teideal “Sa Chathair”
- (b) píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh mhiotail bunaithe ar Garraithe na Lus.
- (c) píosa d’ealaín inchaite bunaithe ar “Duilleoga agus Caora”.

Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Ábhair chruanta; miotail do theicníochtaí tógála; trealamh chun do dhearadh a chur i gcrích.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) an lúthchleasaí
- (b) ní fhanann an tráth le haon duine
- (c) dufair uirbeach.

Ba chóir duit na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le solas ag lonradh ar dhromchlaí agus ar phlánaí a chur san áireamh. Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Is féidir na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicníochtaí múnlóireachta. **Níor chóir an saothar a bhácáil/ghlónrú.**

Leathanach Bán